

תחת ערבי בסאטירה יהודית

„אני לא גבר, לא אשה / לא ערבי, לא יהודיה / התחת שלי הוא שווייץ של המיורח התיכון...“ שר הקוקסינל הערבי מחמודה בסטרפיטזי אחרון (של המחזאי הילל מיטלפונקט והבימאי גדליה בסר), שהוא גם הסטרפיטזי הסאטירי הראשון של האנתרופארה, של יצחק שמיר המשחק את זאב ז'ורז' טינסקי, של מנחם בגין המתבודד. סטרפיטזי של הממשלה כולה, בהתפשטות נואשת של שש נפשות המחפשות מחבר, על כמת צוחחח.

ליאורה ריבלין היא ריטה הסטרפיטי טיזוית המתאבדת והמתכתבת. את העתק המיכתב שנשלח לנשיא חיים הרצוג היא מוצאת אחרי חיפושים נואשים בתחתונים.

רוברטו פולק הוא ברונז, אביו הרוחני של הקבארט, הנאבק על הקונסרטיזם של סטרפיטזי ופוליטיקה. גם הוא שולף את המיכתב שנשלח לנשיא מתוך התחתונים. המיכתב חוזר. הכתובת לא ידועה.

עמי וינברג הוא סמי הלום-הקרב, המשוחח עם הזין שלו — הברומטר של המדינה (אותה נובתז'ין הזכורה לטוב מסטרפיטזי אחרון של מיטלפונקט וסובול 1980).

ענת צחור היא היידי החושפת ישבן צחור ופיטמות מודקות בסטרפיטזי ממשלתייהסטרדוטי. מוחמד בכרי, בתפקיד הקוקסינל הערבי, מחפש את זהותו המינית-הלאומית דרך חור הישבן.

תחיה דנון היא מירלה ליטבק, זמי רת-יאופרה הנרדפת על-ידי אדולף אייכמן.

ענת צחור ב„סטרפיטזי אחרון“ חושפת ישבן צחור

הכל מתערטלים, חושפים חלקי גוף ונפש. לדנון אין צורך בכך. במנוולוגים שנתן כפיה מיטלפונקט, בטמפרמנט סוער ובמישחק כובש היא נותנת

לטובת בכרי. איך אומר הקוקסינל מחמודה: „אבר נידאל נתן לי פטור... אני אוהבת לעשות את זה רק עם היהודים.“

רקוויאם לוואדי סאליב

חשיבותו של ואדי סאליב לחימוה כחשיבותו של המונמרטל לריס, אומר הר"ר ראובן הכט, ופריז הרוד הרבי-מסלולית, שהרסה את רית המרגרות בטבורו של הוא הביאה את הקץ על פנינת העיר. בכך נדון לכישלון מאמץ של שהשקיעו גורמים ציבוריים ופרטי בניסיון לשמר, ולו כמעט, משרידי פה היסטיוכוני של חיפה.

האדריכל סעדיה מנדל קובע הריסתה של גימנסיה הצלילה הי „אסון מיבני, חברתי ותרבותי כאר ואילו הריסתו של ואדי סאליב המחיר שהיה על החיפאים לשלם, להגיע להכרה בחשיבותה ההיסטורית של מורשת הבניה.

היוזמה לעריכת הרקוויאם לוואדי סאליב מקורה בוועד הציבורי שהובחמה על הרס הוואדי. הוועד להוציא אסופה של יוצרים בתח האמנויות הפלסטיות, השירה והפרו האסופה, שתתפרסם בקרוב, נעו בידי נתן זך, וכוללת סיפורים, פרוזה, שירים ורשימות שעניינם של העיר, וכן ציורים, רישום וציולומים, מעשה ידיהם של מיטב אורי ליפשיץ, עמוס קינן, אמיל חבי אבות ישרון, יעקב אורלנדר, סיד דאוד, אשר רייך ועוד רבים אחרים הקובץ הוא לא רק ספר, המע נוסטלגיה לארץ ישראל בעלת הנ היסטיוכוני. הוא משמש גם אות-אזן לאנשים הטרודים בכניין ארץ אחרת. הריסת ארץ אחרת.

נשוי לקולנוע

שיש קולר נשוי לקולנוע, מכור לפסטיבלים, רואה קולנוע, חולם קולנוע, מריח קולנוע ממרחקים, מפיץ קולנוע, עכשיו גם מפקא, כשקולר מגיע לפסטיבל הסרטים בקאן, אומ רים: אפשר להתחיל את הפסטיבל — שיש הגיע.

שיש קולר הוא האחראי לסרטים האיכותיים המגיעים לארץ. האיש שהכל מתייעצים בו: בימאים, שחקנים, מפיקים וקולגות מארץ ומאוצות אחרות. אפשר למצוא אותו בכל הפסטיבלים בעולם — קאן, ברלין, ונציה, יריד הסרטים הבינלאומי במילאנו ואחרים.

הוא רואה את כל הסרטים ומביא את הטובים שבהם. מבקרי-קולנוע רבים יכולים להתקנא בבקיות וכידע הקולנועי שלו, על-אף שהאוניברסיטה שבה למד נמצאה ברדיוס שבין ג'ורנינה לבין בית-העם.

מגיל אפס ראה סרטים, היה אלוף-הארץ בחידוני-קולנוע והירצה על קולנוע כמונידי-קולנוע.

הוא אחת הרמות הציוריות של תל-אביב — קרחת מושלמת, שזופה ובוהקת, שפם ומבט חודר, מרחיק קימ"ע. בן לאם צברית ממוצא בולגרי, אב ממוצא גרמני, ונראה יותר צועני מצועני, יותר סמוראי מסמוראי.

בין הסרטים הידועים שהביא לארץ זוכרים לו את שובנת הסמוראים, פד-רה פדרונה, אהבה בגרמניה, הוי חיים אורזים, ועוד.

„אני מריח סרטים טובים ממרחק. סרט שהייתי הוכח מאוחר יתר ככ"י שלון. כיום שארחה סרט ויחסתי לי שטעיית אפרוש מהקולנוע. די לי לר"י אות 10 דקות מטרט, כדי לקבוע את גורלו. זה כמו לפתוח דלת של בית ולדעת שיש שם סירהון. לא צריך

לשבת שם שבוע כדי להיווכח בצחנה. שחי אצבעות מצידון יצא לאקרנים הודות להבחנתו החרושה של שיש. הוא היה בסך הכל סרטיהדרכה של צה"ל. גיליתי אותו בהקרנה מיסרית ואיש לא האמין בו. מאז הפך הסרט להצלחה, נמנעים המפיצים, שהטילו בסרט את כל הספקות והפיקפוקים, ללכת איתי על אותה מדרכה.

„לקחתי את הסרט לפסטיבל קאן, לפסטיבל טורונטו ולמכון האמריקאי לקולנוע, אמרו שהוא טוב מפלטון, ואילו היה נשלח כמועמד לפרס האוסקר, היה בוודאי נכלל בין חמשת הסרטים הזרים הטובים ביותר.

„בארץ העדיפו לשלוח את הסרט אוונטי פופולו.“ אומר שיש בנימה מרה וביקורתית. „הסרט הוא סטודנטיאלי, וכך התייחסו אליו בחו"ל. דיקאן הפ"קולטה לקולנוע, שישב בוועדה שבחרה את הסרט שיישלה, בחר בעבודתו של בוגר הפקולטה שלו, רפי בוקאי.

„מדוע רק עכשיו התחלתי להפיק סרטים בעצמי? מפיק ללא מפיץ, הוא כמו כפפה ללא יד. הייתי צריך לבסס את עצמי קודם לכן כמפיץ, להפיק סרט, ורק אחר-כך להפש מפיץ. בארץ הקטנה שלנו זהו מיבצע חסר-סיכוי, מאחר ורוב המפיצים הם בעלי תתי-קולנוע.

„יש לי נשימה למרחקים ארוכים. לא מחפש פראיירים שיפיקו את הסרטים שלי ושאני ארוויח מעצם ההפקה. אני רוצה לעשות סרט שיצליח בארץ ובעולם.

„כיום כותבים לי שלושה תסריטים. יחד עם זאת, אני עדיין נודק תסריטים רבים ופתוח לקבל חדשים. אחד התסריטים העומדים אצלי על הפרק נקרא — התחנה. מדובר בקבוצת

צעירים המקימים תחנת-שידור פירטית, כדי לשנות את פני התכורה.“

הביקורת של שיש על הקולנוע הישראלי היא כמעט קטלנית. „הם, הבימאים, אחראים למוצר הסופי. אני מכיר אותם היכרות אישית. הם חסרי ביצים, אימפוטנטים קולנועיים, לא ממולחים, לא מבריקים, מחפשי פירי נסות, צועדים בין הטיפות, העיקר — לא להפחיד, לא להרגיז.

„הם חסרי כל אמירה אנושית, פוליטית. אילו יבוא מחר מישהו שיהיה מוכן לממן להם סרט, הם ימכרו את כל ההשקפה שלהם בעד נידרעעשים.

עלילה, המתרחשת ברוסיה, דוברת אנגלית ומצולמת ביוגוסלביה.

„הקהל מאז התגבר. סרט ישראלי בארץ צריך להיות דובר עברית, ולצד רך הפצה בחו"ל אפשר לעשות גירסה נוספת באנגלית. בחו"ל לא מכירים, עליפי רוב, את הרקע. די אם יוסיפו הגיה וזה כבר יישמע אחרת.“

את הפופולריות שלו בפסטיבלים בינלאומיים הוא מסביר בחליפה שחור רה ופפיון. „אני נראה מולטי-מיליונר וכאחר המפיקים הגדולים בעולם.“

זה נשמע פשטני מדי, אבל אנשי קולנוע בארץ יודעים לספר על קשריו

שיפיק. „אני ממתין לתסריט שיתל להט הדרום-אמריקאי שלה.“

בתחילה העניק שיש את כל השצבר כמעט-חינם למפיצים שן „באחרונה החלטתי לעשות לעצמי מה שעשיתי למען אחרים.“

בוכותו של שיש אפשר היה לר גם את מפיטו ואת מוסקוהו מאמינה בדמעות. הוא העניק ש לסרטים כמו: אסקימו לימון, השנ ונשתי אצבעות מצידון (שבתחילה נ שווס בלבנון).

„כשאני קורא ביקורת-קולנוע צוחק. הם הרי בקושי הולכים לר

שיש קולר עם השחקן קלאוס מאריה ברנדאוור מבור לפסטיבלים

סרטים. בפסטיבל קאן אני פוגש טים שנשלחים בכספי-ציבור כדי אות ולכחור. בשבילם זוהי נסיעת ומלון חמישה כוכבים.

„אני נוסע על חשבונתי. זאת גם חיים. אני צולל בקולנוע שלא רווחים. גם אם יציעו לי את המתנה לא אקח: אני נשוי לק חוק.“

של שיש עם מפיקים ידועים, בימי אים ושחקנים ברחבי העולם שניגשים אליו ומתייעצים איתו. אחד מהם הוא השחקן הידוע קלאוס מריה ברנדאוור (מפיטוט), שלאחר התייעצות עם שיש החליט שלא להשתתף בסרט שהוכח לאחר מכן כנפילה.

השחקנית סוגיה ברגה (דונה פלור נשוואה לשניים) מוכנה להופיע בסרט

עובדה, שום סרט ישראלי לא חדר לשוק העולמי, אף אחד בעולם לא רוצה לראות סרט ישראלי.

„סרט ישראלי לא יכול להיות אמיתי אם הוא דובר שפה זרה. את החולמים של אורי ברבש לא הצילה אפילו קלי מקגיליס (כוכבת העוד). איש לא האמין לברבש. אבד הכל על הבלוף של הקולנוע ההוליוודי, כשהי